

Lisbet Kjær Müllers prædiken 2. påskedag

Taler

Lisbet Kjær Müller
Sognepræst

Dato

6. april 2015

Sted

Lindevang Kirke

Omstændigheder

Denne prædiken er holdt ifm. et homiletisk og liturgisk forsøg i Lindevang Kirke i 2014/2015, hvor kirkens tre præster kontinuerligt prædikede over hele Markusevangeliet fra trinitatis søndag til 2. påskedag. Derved afveg præsterne fra at prædike over teksterne fra de autoriserede to tekstrækker til fordel for Markusevangeliet.

Prædiketekster

Paulus' Første Brev til Korintherne kapitel 15, vers 12-20
Markusevangeliet kapitel 16, vers 9-20

Salmer

Verdens igenfødsel
Det er så sandt, at ingen så
Tag det sorte kors fra graven
Hvad er det at møde den opstandne mester
Luk øjne op, al kristenhed
Krist stod op af døde

1 ”Og de sagde ikke noget til nogen, for de var bange.” Der var engang en menighed i Rom, hvor dét var slutningen på Markusevangeliet. De kendte ikke andre slutninger, for der var ikke andre – endnu. Det sluttede, som vi hørte det i går, med den tomme grav – Jesu totale fravær.

5 Men det holdt ikke længe. Det råbte på at blive fyldt ud med en fortsættelse. I det hele taget blev der skrevet nye evangelier, vi kender dem: Matthæus -, Lukas- og Johannesevangeliet, som hver havde deres nye forbedrede slutning.

10 Og her 2. påskedag kan vi så gå på opdagelse i den slutning, som vi lige har hørt dels fra trappen, dels her fra prædikestolen. Markusevangeliet kapitel 16,9-20. Den er også blevet kaldt den uægte Markusslutning, men uægte har en ubehagelig klang, ligesom man tidligere talte om uægte børn. Det er rigtigt, at den er kommet til senere, men det gør den ikke uægte – det gør den senere. Man
15 regner med, at den stammer fra år 140-150, og den hører med til kanon, ja, sidste del, vers 14-20, er prædiketekst til Kristi Himmelfarts dag.

Og måske er det ligefrem utilfredshed med Markusevangeliet, der har fået

20 Matthæus til at skrive sit – forbedrede evangelium. Man har ikke kunnet holde den fraværsteologi ud. Menighederne skabte nye evangelier. Og på et tidspunkt, er der blevet lavet en sammenfatning til en ny afslutning på Markusevangeliet. Det er som et potpourri af Matthæusevangeliet, Lukasevangeliet, Apostlenes Gerninger og Johannesevangeliet.

25

Der er for det første tale om tre tilsynekomster eller åbenbaringer af den opstandne. Han viser sig først for Maria Magdalene og derefter for de to på vandring. Fælles for de to episoder er, at disciplene ikke tror på, hvad der bliver fortalt. Tredje gang viser Jesus sig så for disciplene selv, og vægten ligger på det, 30 der siges om mission. Han bebrejder dem deres manglende tro, og derefter kommer en kort befaling om at gå ud og forkynde evangeliet for hele skabningen.

Og så får vi det, man har kaldt ”den dobbelt udgang”: ”Den, der tror og bliver 35 døbt, skal frelses, men den der ikke tror, skal dømmes”. Man aner, at der skal styres, et præsteskab er på vej. Og nu kommer så en beskrivelse af de tegn, der følger med: uddrive dæmoner, tale i tunger og helbrede ved håndspålggelse. Magt til at træde på slanger og drikke dødbringende gift. Det sidste står ikke i Ny Testamente, men omtales af kirkehistorikeren Euseb (hvor biskop Papias 40 omkring 130 nævner det). Vi får et indblik i, hvordan de levede som menighed i verden: De brød det ondes magt, brød igennem kultur- og sprogbarrierer og bekæmpede dødelige fare og sygdom, ligesom Jesus selv gjorde det i sin tid i Galilæa.

45 Og til sidst bliver Jesus taget op til himlen og sætter sig ved Guds højre hånd. Nu hænger det hele sammen og ender godt: ”Herren virkede med og stadfæstede ordet ved de tegn, som fulgte med.”

Jeg tror, at denne senere slutning på Markusevangeliet er en indhegning. Kirken 50 er ved at blive en institution. Og man har villet sikre sig, at Markuses menighed blev mere traditionel. Ikke for vild. Ikke for meget frihed. Der er også en begyndende trosbekendelse på spil. Denne slutning kan godt læses som en rammeordning. Inden for disse grænser kan I frit bevæge jer. Måske har den været brugt i undervisningen. Den afspejler i hvert fald nogle, der gerne vil have 55 orden på tingene.

I et forsøg på at forstå, hvem disse ”nogle” er eller rettere, hvad de står for, taler

man om tre autoritetstyper. Den første er den karismatiske, sådan som vi møder
60 den i Paulus' breve, for eksempel i 1. Korinterbrev, når han skildrer forholdene
ved gudstjenesten. Der har været vild gang i den med profetier og tungetale af
både mænd og kvinder. Paulus taler om tilsynekomster, og der har åbenbart
været en livlig diskussion om opstandelse i korintermenigheden, for profeten
eller tungetaleren fik sin autoritet direkte fra den opstandne selv.

65 Markusevangeliet repræsenterer overgangen fra det karismatiske til det mere
traditionsbundne. Som er den anden autoritetstype. Nu er der noget, som er
forudsat, en fortælling. Man viderefører en tradition, den tradition som den
jordiske Jesus repræsenterer. Jeg sagde det i går på den måde, at opstandelsen var
forudsat. Er en forudsætning. Markuses menighed var en

70 opstandelsesmenighed. Ligesom vi er det. Men stadig var der ikke nogen
institution. Der er i Markusevangeliet ikke egentlige belæringer eller en
hæmningsløs trang til at lægge låg på eller skille fårene fra bukkene. Men det
kommer, og denne tredje autoritetstype kaldes den bureaukratiske eller
institutionelle.

75 Og det er nok den, vi møder i dag. Trangen til at dele mennesker op i frelste og
fortabte for eksempel. Men det er også vigtigt at sige, at de tre former nu kan
være til stede samtidig, og at det er muligt at bevæge sig frem og tilbage. Den
kristne kirke har altid været mangfoldig, den viser det i sine skrifter, for alle tre
80 typer af autoritet eksisterer inden for kanon, inden for Ny Testamente selv. Og
det er vel selve det faktum, at slutningen kan skrives om, der viser, at vi er en
opstandelseskirke – sporene peger frem – vi er på vejen – Kristus går i spidsen
for os – Glædelig 2. påskedag.

85 Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

90 Tags

2. påskedag, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/lisbet-kjaer-mullers-praediken-2-paskedag>